శ్యామ్ దేవ్ ద్వారా ఫకీర్ (మృతుడు)
వర్సెస్
కిషోరి @ లాల్లూ మరియు ఇంకొకరు.
ఏప్రిల్ 25, 1995
[కుల్దీప్ సింగ్, ఎన్.వెంకటచల మరియు ఎస్.సగీర్ అహ్మద్, న్యాయమూర్తులు]

ఉత్తర్ ప్రదేశ్ కన్సాలిడేషన్ ఆఫ్ హోల్డింగ్స్ చట్టము, 1953:

సెక్షన్స్ 4, 9-A(2) - ఐక్య ప్రక్రియలు – వ్యతిరేకతలు - 1954లో దాఖలు చేసిన దావాలో లేదా ప్రత్యామ్నాయంగా స్వాధీనం కోసం సివిల్ కోర్టు జారీ చేసిన తీర్పు ఆధారంగా వసూలు చేయాలని కోరిన ఆదాయ నమోదు – సూట్ దాఖలు చేసిన సమయంలో ఉన్న యూపీ జమీందారీ రద్దు & భూమి సంస్కరణల చట్టం యొక్క సెక్షన్ 331 మరియు షెడ్యూల్ II యొక్క నిబంధనల ప్రకారం, ఈ సూట్ సివిల్ కోర్టులో మాత్రమే దాఖలు చేయవచ్చు, మరియు ఆదాయ న్యాయస్థానంలో కాదు – ఐక్య న్యాయస్థానాలు తీర్పును పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా ఉండటం సమర్థనీయం కాదు.

యు.పి. జమీందారీ రద్దు మరియు భూమి సంస్కరణలు చట్టం, 1950:

సెక్షన్స్ 208, 209, 331 మరియు షెడ్యూల్ II (1956లో ఉ.పి. భూమి సంస్కరణలు (సవరణ) చట్టం 18కి ముందు ఉన్నట్లుగా) – దావాలు మొదలైన వాటికి గుర్తింపు – సవరణకు ముందు – 1956లో సవరణ చట్టం 18 ద్వారా, ఎస్.ఎస్. 208 మరియు 209 కింద నమోదు చేయబడిన దావాలు కేవలం సివిల్ కోర్టులో మాత్రమే దాఖలు చేయవచ్చు, రెవెన్యూ కోర్టులో కాదు – సవరణ పెండింగ్ దావాలను లేదా అసలు ప్రావిధానంలో అందుబాటులో ఉన్న అప్పీల్, సమీక్ష లేదా పునరావృత హక్కులను ప్రభావితం చేయలేదు.

ఉత్తర ప్రదేశ్ కాంసాలిడేషన్ ఆఫ్ హోల్డింగ్స్ చట్టం 1953 కింద ప్రక్రియలు ప్రారంభించినప్పుడు, వివాదంలో ఉన్న ప్లాట్లు అప్పీల్ దారుడి పేరులో నమోదయ్యాయి. ఉత్తరప్రదేశ్ జమీందారీ నిర్మూలన, భూసంస్కరణల చట్టం-1950లో అమలుకు ముందే ఆ

భూమి తనదేనని, అప్పగించిన రోజున భూమి తనదేనంటూ చట్టంలోని సెక్షన్ 9A(2) కింద ప్రతివాది అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేశారు మరియు ఆ భూమి స్వాధీనం తీసుకునే తేదీన, అతను దాని భూమిధారిగా మారాడు; అప్పీలుదారు ప్రతివాది ఆధీనంలో జోక్యం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నందున, అతను 5.1.1954 న శాశ్వత నిషేధానికి మరియు వివాదంలో ఉన్న భూమిపై స్వాధీనానికి ప్రత్యామ్నాయం కోసం సివిల్ దావా దాఖలు చేశాడు; ఈ సూట్‌ను ట్రయల్ కోర్టు కొట్టివేసింది, కానీ అప్పీలేట్ కోర్టు దావాను నిర్ణయించింది మరియు ప్రతివాది "దఖల్ దేహానీ" పొందాడు; రెండవ అప్పీలు మరియు అప్పీలుదారుడు దాఖలు చేసిన ప్రత్యేక అప్పీలును హైకోర్టు కొట్టివేసింది, మరియు ఆ డిక్రీ పునర్విచారణగా పరిగణించబడింది. డిక్రీ మరియు "దఖల్ దేహానీ" ఉన్నప్పటికీ, రెవెన్యూ ఎంట్రీలు అప్పీలుదారు పేరు మీద కొనసాగాయని, అందువల్ల, ప్రతివాది తన భూమిధారి హక్కులను ప్రకటించడానికి మరియు అప్పీలుదారుకు అనుకూలంగా ఎంట్రీలను తొలగించడానికి ZA మరియు LR చట్టంలోని సెక్షన్ 229-B కింద దావా వేయవలసి ఉందని, అయితే ఈలోగా వివాదంలో ఉన్న భూమిని సమీకరణ కార్యకలాపాల కిందకు తీసుకురావడంతో దావా సద్దుమణిగిందని పేర్కొంది. ప్రతివాది అభ్యంతరాలను కన్సాలిడేషన్ అధికారి తోసిపుచ్చారు. అపెల్లేట్ అథారిటీ ముందు మరియు పునరాలోచనలో విఫలమైన తరువాత, ప్రతివాది హైకోర్టు ముందు ఒక రైట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశాడు, ఇది అతని క్లెయిమ్‌ను అనుమతించింది మరియు వివాదాస్పద భూమికి సంబంధిత అప్పీలుదారుకు అనుకూలంగా ఉన్న నమోదు లను తొలగించాలనే ఆదేశంతో కాంసాలిడేషన్ ఆఫీసర్ ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులను కొట్టివేసింది. దీంతో అసంతృప్తికి గురైన అప్పీలుదారు ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా అప్పీల్ దాఖలు చేశారు.

చంద్రికా మిస్ర్ కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును పాటించకుండా హైకోర్టు తప్పు చేసిందని, వ్యవసాయ భూములకు సంబంధించి ఆ కేసుకు సంబంధించిన దావాను విచారించే అధికారం సివిల్ కోర్టుకు లేదని, అలాంటి దావాను రెవెన్యూ కోర్టులో మాత్రమే దాఖలు చేయవచ్చని అప్పీలుదారు తరఫు న్యాయవాది వాదించారు. చంద్రికా మిస్ర్ కేసులో తీర్పు రాయితీపై ఆధారపడి ఉండటమే కాకుండా, సివిల్ లేదా రెవెన్యూ కోర్టుల అధికార పరిధికి సంబంధించి జమీందారీ రద్దు, మరియు భూసంస్కరణల చట్టంలోని సంబంధిత నిబంధనలను

కోర్టు దృష్టికి తీసుకురాలేదని, అందువల్ల ఇది చట్టవిరుద్ధంగా ఇచ్చిన తీర్పు అని, ఎలాంటి నిర్బంధ ప్రభావం లేదని పేర్కొంటూ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ప్రతివాది సమర్థించారు.

అప్పీల్‌ను తిరస్కరిస్తూ, ఈ కోర్టు

నిర్ణయం:1.1. 1950 నాటి ఉత్తరప్రదేశ్ జమీందారీ నిర్మూలన, భూసంస్కరణల చట్టంలోని షెడ్యూల్-2లోని సెక్షన్ 331లోని నిబంధనల దృష్ట్యా (అంటే ప్రతివాది దావా వేసిన 5.1.1954 తేదీన) ఈ కేసు కేవలం సివిల్ కోర్టులో మాత్రమే దావా వేయవచ్చు తప్ప రెవెన్యూ కోర్టులో దాఖలు చేయకూడదు. పర్యవసానంగా, ట్రయల్ కోర్టు ఆ దావాలో జారీ చేసిన డిక్రీని దిగువ అప్పీలేట్ కోర్టు మరియు హైకోర్టు కూడా సమర్థించాయి, ఇది దావా దాఖలు చేసిన అప్పీలుదారుకు కట్టుబడి ఉంది మరియు చంద్రికా మిస్ర్ కేసులో ఈ కోర్టు ఎస్.209 కింద దావా వేయవచ్చని మరియు రెవెన్యూ కోర్టులో మాత్రమే దావా వేయవచ్చని కన్సాలిడేషన్ కోర్టులు డిక్రీని విస్మరించడం సమంజసం కాదు. సివిల్ కోర్టు జారీ చేసిన డిక్రీ చెల్లదు. అందువల్ల హైకోర్టు రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించడం, కన్సాలిడేషన్ అధికారులు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేయడం సరైనదే. [p.753-E-G]

1.2. ఉత్తర ప్రదేశ్ జమీందారీ నిర్మూలన, భూసంస్కరణల చట్టం, 1950 లోని సెక్షన్ 331, చట్టంలోని షెడ్యూల్ 2 లో పేర్కొన్న దావాలను రెవెన్యూ కోర్టులు పరిగణనలోకి తీసుకోవడం గురించి వివరిస్తుంది. షెడ్యూల్-2లోని సెక్షన్ 208 ("నిషేధానికి లేదా వ్యర్థాలు లేదా నష్టం మరమ్మత్తుకు దావా") లేదా సెక్షన్ 209 ("హక్కు లేకుండా భూమిని ఆక్రమించిన వ్యక్తిని బహిష్కరించడానికి దావా") కింద దావాలకు సంబంధించిన ఎటువంటి ప్రవేశం లేదు. 28.5.1956 నుండి అమలులోకి వచ్చిన 1956 నాటి ఉత్తర ప్రదేశ్ భూసంస్కరణల (సవరణ) చట్టం, 18/1956 ద్వారా ఈ నమోదు ప్రవేశపెట్టబడింది. సవరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 23లోని 'పొదుపు' నిబంధన దృష్ట్యా, సవరణ చట్టం ద్వారా రెవెన్యూ కోర్టులకు ప్రత్యేక అధికార పరిధిని కల్పించడం వల్ల అసలు నిబంధనల కింద అందుబాటులో ఉన్న పెండింగ్ దావాలు లేదా అప్పీల్, సమీక్ష లేదా పునరాలోచన హక్కులపై ప్రభావం చూపలేదు.[pp. 752-D-H; 753-A]

1.3 చంద్రికా మిశ్రా కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుకు ఆధారం ఉత్తర ప్రదేశ్ జమీందారీ నిర్మూలన, భూసంస్కరణల చట్టంలోని సెక్షన్ 331తో పాటు షెడ్యూల్ II లో ఉన్న చట్టబద్ధమైన

నిబంధన. అదికారికంగా హక్కు లేకుండా భూమిని ఆక్రమించుకున్న వ్యక్తులను బహిష్కరించడానికి సెక్షన్ 209 కింద దావాను అసిస్టెంట్ కలెక్టర్ కోర్టులో మాత్రమే దాఖలు చేయవచ్చని, చట్టంలోని షెడ్యూల్ II లోని సీరియల్ నంబర్ 24లోని ప్రాథమిక అధికార పరిధి కోర్టుగా అభివర్ణించారు. సంబంధిత తేదీ అంటే 5.9.1955న దావా వేసినప్పుడు చట్టపరమైన నిబంధనలను పరిగణనలోకి తీసుకోకపోవడం వల్ల ఈ పొరపాటు జరిగింది. వాస్తవానికి చట్టంలో పొందుపరిచిన షెడ్యూల్ II లోని నమోదులతో సహా చట్టపరమైన నిబంధనలను ఈ కోర్టు దృష్టికి తీసుకురాలేదు, లేదా 1956 యుపి చట్టం 18 ద్వారా చట్టంలో ప్రవేశపెట్టిన సవరణ ద్వారా రెవెన్యూ కోర్టులకు ప్రత్యేక అధికార పరిధి ఇవ్వబడిందని కోర్టు దృష్టికి తీసుకురాలేదు. చట్టంలోని సెక్షన్ 209 కింద దాఖలైన కేసులను 28.5.1956 నుంచి మాత్రమే రెవెన్యూ కోర్టులు పరిగణనలోకి తీసుకున్నాయి కాబట్టి, 5.9.1955న దాఖలైన దావాను రెవెన్యూ కోర్టు కాకుండా సివిల్ కోర్టు గుర్తించింది. [pp. 751-D,752-B-C; 753-B-D]

చంద్రికా మిస్ర్ వర్సెస్ భయ్యా లాల్ మరియు ఇతరులు, AIR (1973) SC 2391 = SCR (1974] 1 P.290, ప్రతి ఇంక్యూరియంగా నిర్వహించబడింది.

2. చంద్రికా మిస్ర్ కేసులో తీర్పు రాయితీపై ఆధారపడి ఉందని హైకోర్టు వ్యాఖ్యానించగా, ఆ కేసులో న్యాయవాది ఇచ్చిన రాయితీ ఆ కేసులో తీర్పుకు ఆధారం కాదు. ట్రయల్ కోర్టులో అధికార పరిధి లేకపోవడం అనే ప్రశ్నను అమలు దశలో కూడా లేవనెత్తవచ్చని న్యాయవాది అంగీకరించారు. స్విట్ ను విచారించే అధికారం సివిల్ కోర్టుకు లేదని, కేవలం రెవెన్యూ కోర్టు మాత్రమే ఈ దావాను స్వీకరించగలదనే ప్రశ్నను అంగీకరించబడలేదు మరియు ఆ ప్రశ్నను మెరిట్ ఆధారంగా హైకోర్టు నిర్ణయించింది. [pp. 750-E-F; 751-A-B]

చంద్రికా మిస్ర్ వర్సెస్ భయ్యా లాల్ అండ్ ఇతరులు, AIR (1973) SC 2391 = SCR (1974) 1 P.290, వివరించారు.

సివిల్ అప్పీలు అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీలు నెం.1691/1987

అలహాబాద్ హైకోర్టు 11.12.86న ఇచ్చిన తీర్పు, మరియు ఉత్తర్వుల నుండి C.M.W.P నెం.4714/1975లోఉద్భవించినది.

అప్పీలుదారుల తరపున శివ పూజన్ సింగ్ మరియు మనోజ్ ప్రసాద్(N.P)

ప్రతివాదుల తరపున J.P. గోయల్, M.R. బిద్సర్ మరియు K.K. గుప్తా (N.P)

న్యాయస్థానం ద్వారా తీర్పు వెలువరించబడినది

ఎస్.సగీర్ అహ్మద్, న్యాయమూర్తి. చంద్రికా మిశ్రా వర్సెస్ భయ్యా లాల్ మరియు ఇతరులు, AIR (1973) SC 2391 కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు యొక్క సరైనతను ఈ అప్పీలులో ప్రశ్నించారు, ఉత్తర్ ప్రదేశ్ జమీందారీ నిర్మూలన మరియు భూసంస్కరణల చట్టం, 1951 లో ఉన్న సివిల్ లేదా రెవెన్యూ కోర్టు అధికార పరిధికి సంబంధించిన ఒక ముఖ్యమైన చట్టపరమైన నిబంధన (ఇకపై దీనిని ZA & LR చట్టం అని పిలుస్తారు) కోర్టు దృష్టికి తీసుకురాలేదు. అందువలన, ఈ నిర్ణయం ఇన్క్యూరియం ప్రకారం ఇవ్వబడింది.

ఇక్కడ ఉన్న పరిస్థితుల్లో ఈ ప్రశ్న తలెత్తింది.

ఉత్తరప్రదేశ్ కాంసాలిడేషన్ ఆఫ్ హోల్డింగ్స్ చట్టం కింద చర్యలు ప్రారంభించినప్పుడు, వారణాసి జిల్లాలోని, చిబిలా పర్గణ మహైచ్ గ్రామంలో ఉన్న ఖతా సంఖ్య 156 మరియు 266 ప్లాట్లు ఫకీర్ అనే వ్యక్తి పేరులో నమోదైనవి, అతను హైకోర్టులో జరుగుతున్న విచారణ సమయంలో మరణించాడు మరియు అతని చట్టపరమైన ప్రతినిధుల ద్వారా అతని స్థానంలో ఉంచబడినాడు. ఇతర ఖతాలు కూడా వివాదంలో ఉన్నాయి, కానీ ప్రస్తుత అప్పీల్ ప్రయోజనం కోసం మేము ఆ ఖతాలకు సంబంధించిన సంబంధిత వాదనలను చూడవలసిన అవసరం లేదు.

ఈ అప్పీలులో ప్రతివాది నెం.1గా ఉన్న కిషోరి @ లల్లూ, ఉత్తరప్రదేశ్ కన్సాలిడేషన్ ఆఫ్ హోల్డింగ్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 9 ఎ (2) (ఇకపై దీనిని 'కన్సాలిడేషన్ యాక్ట్' అని పిలుస్తారు) కింద అభ్యంతరాలను దాఖలు చేశారు అందులో ఆ రెండు ఖాతాల భూమి తన సర్ మరియు ఖుద్ఖస్ట్ భూమి అని ZA&LR చట్టం అమలులోకి రాకముందే ఉన్నది అని పేర్కొన్నారు. అందువలన, అప్పగించిన రోజున, అతను దాని భూమిధర్ అయ్యాడు. హైకోర్టులో ప్రతివాది నెం.4గా ఉన్న ఫకీర్ తన ఆధీనంలో జోక్యం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నందున, ఫకీర్ తన ఆధీనంలో జోక్యం చేసుకోకుండా నిరోధించడానికి మరియు ప్రశ్నార్థకమైన ప్లాట్లపై స్వాధీనానికి ప్రత్యామ్నాయం కోసం శాశ్వత నిషేధాల కోసం 5.1.54 న మున్సిఫ్ కోర్టులో 1954 యొక్క రెగ్యులర్ సూట్

నంబర్ 5 ను దాఖలు చేశాడు. కానీ ఈ కేసు 1956 అక్టోబర్ 10న మున్సిఫ్ అనే ట్రయల్ కోర్టు ద్వారా తిరస్కరించబడింది. 1958 అక్టోబర్ 29 న సివిల్ జడ్జి అనుమతించిన అప్పీలును కిషోరి దాఖలు చేశాడు మరియు ఫకీర్ కు వ్యతిరేకంగా ఒక డిక్రీ జారీ చేయబడింది మరియు 1957 నవంబర్ 19 న "దఖల్ దేహానీ" పొందాడు. తరువాత ఫకీర్ అలహాబాద్ హైకోర్టులో రెండవ అప్పీలు నెంబరు 2328/1957 ను దాఖలు చేశాడు, కాని అది 1961 జూలై 12 న తిరస్కరించబడింది. ఆ తర్వాత హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ముందు ఫకీర్ దాఖలు చేసిన స్పెషల్ అప్పీల్ నంబర్ 323/1961 ను కూడా 1965 జూలై 9న కొట్టివేశారు. ఈ ఆజ్ఞలు రెస్ జ్యూడికేటాగా పనిచేశాయని పేర్కొన్నారు. పైన పేర్కొన్న డిక్రీ మరియు "దఖల్ దేహానీ" ఉన్నప్పటికీ, రెవెన్యూ ఎంట్రీలు ఫకీర్ పేరుతోనే కొనసాగాయని, అందువల్ల అతను తన భూమిదారీ హక్కుల ప్రకటన కోసం మరియు ఫకీర్ కు అనుకూలంగా ఉన్న ఎంట్రీలను తొలగించడానికి దావా వేయవలసి వచ్చిందని అభ్యంతరాలలో సూచించబడింది. ఈ దావాను ZA & LR చట్టంలోని సెక్షన్ 229-బి కింద దాఖలు చేశారు, అయితే ఈలోగా కన్సాలిడేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 4 కింద కన్సాలిడేషన్ కార్యకలాపాల కోసం 1971 మే 15న నోటిఫై చేయబడటంతో దావా సద్దుమణిగింది. ఫకీర్ కు అనుకూలంగా రెవెన్యూ రికార్డుల్లో ఉన్న నమోదులను తొలగించాలని కన్సాలిడేషన్ అధికారి ముందు ఆయన కోరారు.

ఫకీర్ తన సమాధానంలో కిషోరి వాదనలను తోసిపుచ్చాడు మరియు సివిల్ కోర్టు జారీ చేసిన డిక్రీ చెల్లదని, ఎందుకంటే సివిల్ కోర్టు శాశ్వత నిషేధానికి లేదా స్వాధీనానికి ప్రత్యామ్నాయ ఉపశమనం కోసం దావాను స్వీకరించే అధికార పరిధి లేదని, అటువంటి దావాను రెవెన్యూ కోర్టులలో మాత్రమే దాఖలు చేయవచ్చని వాదించారు.

కన్సాలిడేషన్ ఆఫీసర్ 1972 డిసెంబర్ 13వ తేదీ నాటి తీర్పు, మరియు ఉత్తర్వు ద్వారా కిషోరి దాఖలు చేసిన అభ్యంతరాలను తోసిపుచ్చి, ఫకీర్ కు అనుకూలంగా ఎంట్రీలను కొనసాగించారు. ఈ నిర్ణయాన్ని కిషోరి అప్పీలులో సవాలు చేశాడు, దీనిని కన్సాలిడేషన్ అసిస్టెంట్ సెటిల్మెంట్ ఆఫీసర్ 1973 డిసెంబర్ 21 న తోసిపుచ్చారు. ఆ తర్వాత కిషోరి దాఖలు చేసిన రివిజన్ ను కన్సాలిడేషన్ డిప్యూటీ డైరెక్టర్ తోసిపుచ్చారు.

ఆ తర్వాత కిషోరి హైకోర్టులో సివిల్ మిస్సెలేనియస్ రిట్ పిటిషన్ నెం.4714 /1975 దాఖలు చేయగా, 1986 డిసెంబర్ 11 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులను అనుమతించి, ఖాతాస్ నంబర్ 156 మరియు 266లకు సంబంధించి ఫకీర్ కు అనుకూలంగా ఉన్న ఎంట్రీలను తొలగించాలని కన్సాలిడేషన్ అథారిటీలు ఇచ్చిన తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులను రద్దు చేశారు. ఈ తీర్పుకు వ్యతిరేకంగానే ఈ అప్పీల్ దాఖలైంది.

అప్పీలుదారు తరఫున హాజరైన న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ చంద్రికా మిశ్రా వర్సెస్ భయ్యాలాల్, ఇతరత్రా, AIR (1973) సుప్రీంకోర్టు 2391 కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును పాటించకపోవడంలో హైకోర్టు తప్పు చేసిందని, ఇందులో వ్యవసాయ ప్లాట్లకు సంబంధించి ఆ కేసుకు సంబంధించిన దావాను విచారించే అధికారం సివిల్ కోర్టుకు లేదని అలాంటి దావా కేవలం రెవెన్యూ కోర్టుల ముందు మాత్రమే దాఖలు చేయవచ్చని స్పష్టంగా వాదించారు.

చంద్రికా మిస్ర కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును హైకోర్టు పాటించకపోవడం సమంజసమేనని, ఈ కేసులో వాదిస్తున్న న్యాయవాది చేసిన చట్టంలోని కీలక ప్రశ్నపై, అలాగే ZA&LR చట్టంలోని సంబంధిత నిబంధనల ఆధారంగా ఆ నిర్ణయం తీసుకున్నారని ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది వాదించారు. సివిల్ లేదా రెవెన్యూ కోర్టుల అధికార పరిధికి సంబంధించి కోర్టు దృష్టికి తీసుకురాలేదు. అందువల్ల ఈ కోర్టు వెలువరించిన తీర్పు చట్టవిరుద్ధంగా ఇచ్చిన తీర్పు అని, దానికి కట్టుబడే ప్రభావం లేదని వాదించారు.

హైకోర్టు వెలువరించిన తీర్పును పరిశీలిస్తే, చంద్రికా మిస్ర కేసులో హైకోర్టు రెండు కారణాల వల్ల తీర్పును అనుసరించలేదని తెలుస్తుంది: మొదటిది, అది సరైనది కాని చట్టం యొక్క ప్రశ్నపై ఆ కేసులో న్యాయవాది చేసిన రాయితీపై ఆధారపడి ఉంది మరియు రెండవది తీర్పును నిష్పాక్షికంగా ఇచ్చింది.

చట్టానికి సంబంధించిన ప్రశ్నకు సంబంధించి న్యాయవాది ఇచ్చిన రాయితీ తీర్పుకు ఆధారం కాదని మనం గమనించవచ్చు. ఆ విషయంలో కోర్టు పరిశీలనను ఈ క్రింది విధంగా ఉదహరించవచ్చు:

> "కానీ ఈ మొత్తం కేసులో దురదృష్టకరమైన విషయం ఏంటంటే సివిల్ కోర్టుకు ఈ దావాను విచారించే అధికార పరిధి అస్సలు లేదు. న్యాయపరిధికి సంబంధించి ప్రతివాది

ట్రయల్ కోర్టులో అటువంటి వాదనను లేవనెత్తిన మాట వాస్తవమే కానీ, కోర్టుకు సహజంగా అధికార పరిధి లేనప్పుడు ఏ దశలోనైనా పిటిషన్ ను లేవనెత్తవచ్చు, మరియు, డిక్రీ చెల్లదనే కారణంతో అమలు చర్యలలో కూడా శ్రీ యోగేశ్వర్ ప్రసాద్ దీనిని అంగీకరించారు."

అమలు దశలో కూడా ట్రయల్ కోర్టులో అధికార పరిధి లేకపోవడం అనే ప్రశ్నను లేవనెత్తవచ్చని ఆ కేసులో న్యాయవాది అంగీకరించారని పైన పేర్కొన్న భాగం సూచిస్తుంది. దావాను విచారించే అధికారం సివిల్ కోర్టుకు లేదని, కేవలం రెవెన్యూ కోర్టు మాత్రమే ఈ దావాను స్వీకరించగలదనే ప్రశ్నను అంగీకరించలేదు మరియు ఆ ప్రశ్నను మెరిట్ ఆధారంగా కోర్టు స్వయంగా నిర్ణయించింది.

ఇప్పుడు చంద్రిక మిస్ర్ కేసులో (పైన పేర్కొన్న) ఈ కోర్టు తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని పరిశీలించడానికి ముందు, కిషోరి (ప్రతివాది నం. 1) ఫకీర్ పై దాఖలు చేసిన దావా యొక్క స్వభావానికి సంబంధించి సివిల్ లేదా రెవెన్యూ కోర్టు యొక్క న్యాయ పరిధి గురించి సంబంధిత చట్టపరమైన నిబంధనలను పరిగణనలోకి తీసుకుని నిర్ణయం తీసుకోబడిందా లేదా అని తెలుసుకోవడానికి రెవెన్యూ నమోదు ప్రకారం, సమీకరణ ప్రక్రియలు ప్రారంభించిన తేదీకి కూడా ఫకీర్ పక్షంలో రెవెన్యూ ఎంట్రీలు ఉన్నాయని గుర్తించాలి.

చంద్రికా మిశ్రా కేసులో (పైన పేర్కొన్న) ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుకు ఆధారం సెక్షన్ 331తో పాటు యుపి జమీందారీ రద్దు మరియు భూసంస్కరణల చట్టంలోని షెడ్యూల్ II లో ఉన్న చట్టపరమైన నిబంధన. ఈ కోర్టు సెక్షన్ 331లోని నిబంధనలను ఉటంకిస్తూ, షెడ్యూల్ II వెలుగులో దాని ప్రామాణికతను ఈ క్రింది విధంగా చర్చించింది:–

సెక్షన్ 331 ప్రకారం ఈ కింది విధంగా ఉంది:

"331. ఈ చట్టం కింద దావాలు మొదలైనవాటిని గుర్తించడము.

(1) 1908 సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1908 లో పేర్కొన్న ఏదైనా దావా, దరఖాస్తు లేదా ప్రొసీడింగ్స్ ఉన్నప్పటికీ, షెడ్యూల్ II యొక్క కాలమ్ 4 లో పేర్కొన్న కోర్టు మినహా మరే

కోర్టు కూడా ఈ చట్టం ద్వారా లేదా దాని కింద పేర్కొన్న వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకోదు.”

సీరియల్ నెం.24లోని షెడ్యూల్ II లో సెక్షన్ 209 ప్రకారం భూమిని ఆక్రమించుకున్న వ్యక్తులను బహిష్కరించాలంటూ అసిస్టెంట్ కలెక్టర్ , ఫస్ట్ క్లాస్ కోర్టులో దావా వేయాలని, దీనిని కోర్టు ఆఫ్ ఒరిజినల్ అధికార పరిధిగా అభివర్ణించారు. పైన ఉదహరించిన సెక్షన్ 331 (1) దృష్ట్యా, ఒక ప్రత్యేక కోర్టు అనగా అసిస్టెంట్ కలెక్టర్, ఫస్ట్ క్లాస్ కోర్టు ద్వారా గుర్తించబడిన దావాను సివిల్ కోర్టులో దాఖలు చేయలేమని, అందువల్ల అటువంటి దావాను విచారించే అధికార పరిధి సివిల్ కోర్టుకు లేదని స్పష్టమవుతోంది. 1951 నాటి యుపి చట్టం నెం.1 ప్రకారం నిబంధనల ప్రకారం పరిమితి కాలపరిమితి అని నిర్దిష్టంగా నిర్ధారణకు వచ్చిన హైకోర్టు కూడా ఈ వ్యాజ్యం దాఖలైన అనేక న్యాయస్థానాల్లో జావ్ లో ఈ పరిస్థితిని గమనించకపోవడం దురదృష్టకరం. ఈ వ్యాజ్యాన్ని విచారించిన సివిల్ కోర్టుకు సహజంగానే అధికార పరిధి లేనందున, పిటిషనర్లు దాఖలు చేసిన ప్రస్తుత అప్పీలును కొట్టివేయాల్సి ఉంటుంది.”

1955 సెప్టెంబర్ 5వ తేదీన ఈ వ్యాజ్యం దాఖలైనట్లు నివేదికలోని మొదటి పేరాలో పేర్కొన్నారు. ఈ చట్టంలోని షెడ్యూల్ II లోని సీరియల్ నెం.24గా అసలు అధికార పరిధి కోర్టుగా అభివర్ణించబడిన మొదటి తరగతి అసిస్టెంట్ కలెక్టర్ కోర్టులో మాత్రమే సెక్షన్ 209 కింద దావా వేయవచ్చని ఈ కోర్టు తీర్పులోని భాగాన్ని బట్టి అర్థమవుతుంది.

యుపి జమీందారీ రద్దు, భూసంస్కరణల చట్టం 1952 లో అమల్లోకి వచ్చింది మరియు షెడ్యూల్ 2, వాస్తవానికి చట్టంలో ఉన్న విధంగా, చట్టంలోని సెక్షన్ 209 కింద దావాలకు సంబంధించిన ఎటువంటి నమోదును కలిగి లేదు. 1956 మే 28వ తేదీ నుంచి అమల్లోకి వచ్చిన 56వ నెంబరు భూసంస్కరణల (సవరణ) చట్టం 18 ద్వారా తొలిసారిగా ఈ ప్రవేశాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 208 ద్వారా పరిగణించబడిన "నిషేధానికి లేదా మరమ్మత్తు లేదా వ్యర్థం లేదా నష్టానికి దావా" కు సంబంధించిన మరొక ఎంట్రీని కూడా పైన పేర్కొన్న సవరణ చట్టం ద్వారా షెడ్యూల్ 2 లో చేర్చారు, అదే తేదీ నుండి, అంటే 28 మే 1956 నుండి. సవరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 23 ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

"సేవింగ్: (1) ఈ చట్టం ద్వారా చేయబడిన ఏ మార్పు కూడా ఇప్పటికే చేయబడిన లేదా అనుభవించిన ఏదైనా, లేదా ఇప్పటికే పొందిన, పెరిగిన లేదా భరించిన ఏ హక్కు, శీర్షిక, బాధ్యత లేదా అప్పటి వరకు వ్యాయామం చేసిన ఏ న్యాయ పరిధిని ప్రభావితం చేయదు మరియు ఈ చట్టం ప్రారంభానికి ముందు ఏ న్యాయస్థానం లేదా అధికారికంగా ప్రారంభించిన లేదా ప్రారంభించిన ఏ ప్రక్రియ కూడా, ఇక్కడ ఉన్న ఏ మార్పు ఉన్నా కూడా, ప్రభావితం చేయదు.

(ii) ఈ చట్టం ప్రారంభానికి ముందు ఏదైనా న్యాయస్థానం లేదా అధికారంలో ప్రారంభించిన లేదా ప్రారంభించిన ఏదైనా దావా లేదా ప్రక్రియకు సంబంధించిన అప్పీల్, సమీక్ష లేదా పునరాలోచన, ఇక్కడ చేసిన ఏదైనా సవరణలకు విరుద్ధంగా, అది ప్రారంభించిన లేదా ప్రారంభించినట్లయితే, అది ఉండాల్సిన న్యాయస్థానం లేదా అధికారానికి సమర్పించబడుతుంది."

పై పొదుపు నిబంధన దృష్ట్యా, సవరణ చట్టం ద్వారా రెవెన్యూ కోర్టులకు ప్రత్యేక అధికార పరిధిని కేటాయించడం వల్ల అసలు నిబంధనల కింద అందుబాటులో ఉన్న అప్పీలు, సమీక్ష లేదా సవరణ హక్కుపై ప్రభావం చూపలేదు.

వాస్తవానికి చట్టంలో పొందుపరిచిన షెడ్యూలు IIలోని ఎంట్రీలతో సహా చట్టపరమైన నిబంధనలు చంద్రికా మిశ్రా కేసులో ఈ కోర్టు దృష్టికి తీసుకురాబడలేదు లేదా 1956 యుపి చట్టం నెంబరు 18 ద్వారా చట్టంలో ప్రవేశపెట్టిన సవరణ ద్వారా రెవెన్యూ కోర్టులకు ప్రత్యేకమైన, అధికార పరిధి ఇవ్వబడిందని దాని దృష్టికి తీసుకురాలేదు. ఫలితంగా 1953 సెప్టెంబర్ 5న దాఖలైన దావాను సివిల్ కోర్టులో కాకుండా అసిస్టెంట్ కలెక్టర్, ఫస్ట్ క్లాస్ కోర్టులో మాత్రమే దాఖలు చేయవచ్చని స్పష్టం చేసింది.

సంబంధిత తేదీలో ఉన్న చట్టబద్ధమైన నిబంధనను పరిగణనలోకి తీసుకోకపోవడం వల్ల ఈ పొరపాటు జరిగింది. ఈ చట్టంలోని 209 కింద దాఖలైన దావాలను 1956 మే 28 నుంచి మాత్రమే రెవెన్యూ కోర్టు కాగ్నిజబుల్ చేసింది కాబట్టి, 1955 సెప్టెంబర్ 5న దాఖలైన చంద్రికా మిస్ర కేసులో దావాను సివిల్ కోర్టు గుర్తించింది తప్ప రెవెన్యూ కోర్టు ద్వారా కాదు.

ఈ కేసులో 1954 జనవరి 5న కిషోరి అనే వ్యక్తి ఈ దావా వేశారు. ఆ రోజున సెక్షన్ 331లో ఉన్న నిబంధనల దృష్ట్యా, అప్పటి షెడ్యూలు IIలోని నిబంధనల దృష్ట్యా రెవెన్యూ కోర్టులో కాకుండా సివిల్ కోర్టులో మాత్రమే దావా వేయవచ్చు. పర్యవసానంగా, ట్రయల్ కోర్టు ఆ దావాలో జారీ చేసిన డిక్రీని దిగువ అప్పీలేట్ కోర్టుతో పాటు హైకోర్టులో సింగిల్ జడ్జి మరియు ఆ తరువాత డివిజన్ బెంచ్ సమర్థించాయి, ఈ దావా దాఖలు చేసిన ఫకీర్ కు కట్టుబడి ఉంది మరియు చంద్రికా మిస్ కేసులో (సుప్రా) ఈ కోర్టు సెక్షన్ కింద దావా వేసిందనే కారణంతో కన్సాలిడేషన్ కోర్టులు ఆ డిక్రీలను విస్మరించడం సమర్థనీయం కాదు. 209ను రెవెన్యూ కోర్టులో మాత్రమే దాఖలు చేయవచ్చు మరియు సివిల్ కోర్టు జారీ చేసిన డిక్రీ చెల్లదు. అందువల్ల హైకోర్టు రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించడం, కన్సాలిడేషన్ అధికారులు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేయడం సరైనదేనని మా అభిప్రాయమ.

అందువల్ల అప్పీలులో ఎటువంటి బలం లేని కారణంగా అప్పీలును కొట్టివేయబడుతుంది.ఖర్చులకు సంబంధించి ఉత్తర్వు లేవు.

అప్పీలు తిరస్కరించబడినది.